

Nová sociální demokracie.

Eugene V. Debs, vůdce nepokojů a bouří dělnických v Chicagu před 3 roky, kterýž pro své účastnatel v nepokojích těchto měsíců trpce pykati, pojal novou myšlenku, jak docíliti všeobecný blahobyt všeho lidu pracovního, jak na vždy odstraniti všechnu bídu. Minulý týden odbýval se v Chicagu sjezd unie železničného bratrstva, jehož Debs jest předsedou a tu bylo usneseno, ožen spolky rozpuští a založí spolek nový, pod názvem "Sociální Demokracie", jehož účelem jest, založiti sociální osadu a síce ve státu Washingtonu. Jakmile bude osada upevněna a zakotvena, hodlá se Debs domoci nadvlády v politice a proměnit celý stát v obec kooperativní.

Plán, die něhož jednati zamýšlí, jest následující, die jeho vlastních slov:

"První věc po nabytí nadvlády bude, že svoláme zvláštní schůzi státního sněmu, opravíme ústavu a vymitíme z ní všechnu shnilotinu. My budeme míti v rukou právo ukládání daní a tím vypudíme ze státu syndikáty a žraloky pozemkové. Každěmu bude uložena daň podle možnosti placení a každý bude míti die své potřeby. Budeme míti trusty, ale my všichni budeme účastníky trsutu. Nebude se pracovati 12 neb 14 hodin denně, nýbrž pouze 4 nebo 5 hodin. V roce 1900 budeme v poli s novou stranou politickou. Tito lidé, kteří jsou zástupci nového života, spojí se rázem jako kouzlem k povalení komercialismu a ku zřízení kooperativní obce, kteráž uskuteční sbratření člověčenstva. Nevím, zdali se to docílí cestou mírnou, neb jinou. Já doufám, že mírnou. Však jsem jedním z těch, kteří připravují se na jakoukoliv cestu, jaké bylo by zapotřebí."

Obávám se, že pan Debs dožije se sklánění mnohem většího se svou sociální demokracií, nežli dožil se s železničním bratrstvem. Nemí prvním, ani ne posledním, který cítí a ví, že není na světě vše tak, jak by býti mělo a který rád by viděl, aby všechno utrpění, všechna bída, všechna nespokojenost byla odstraněna a zavlád stálý mír, blahobyt a všeobecná spokojenost. Nemí prvním, který v myslí své zbudoval si krásný plán, jak cíle toho dosáhnouti a jest tak úplně jist úspěchu, jako každý z vynálezců *perpetuum mobile*, aneb vzducholodě. Nemí prvním ze snilků, kteří postavili se v čelo lidí jim důvěřujících a v ně spoléhajících, aby stal se jejich Mojžíšem aneb Mesiášem a nebude také prvním, který sklame se strašně ve svých výpočtech a teoriích, až počne uváděti ve skutečnost to, co v teorii je tak vábny. Ač pokusy v tom směru, jaký Debs nakročiti hodlá, jsou nesčetné, žádný z nich posud se se nevydařil, proto že zapomináno vždy na křehkost lidskou, na různosti povahy, na nestálost, sobeckost, ba licoměrnost, kteráž, pokud trvají, státi musí a budou v cestě pravému sbratření. Ráj, o němž Debs sní, můžeme míti až tehdy, kdy všechno lidstvo bude anděly.

My prozatím nevěříme, že bude Washington pro Sociální Demokracii zemí zaslíbenou a obávám se, že účastníci shledají, že poslední věci horší budou prvních.

Zachvaty trvající vyšetřeny. Zachvaty a nervovost zmizí po jednodenním užívání Dr. Kline's Great Nerve Restorer. Zadržte si pro 25 láhev na zkušku. Obráťte ji zdarma. Dr. E. H. Kline, Ltd. 931 Arch St., Philadelphia, Pa. HFKDT4-17.

Joseph F. Palik jednatele MUTUAL LIFE, pojišťovny na život společnosti v New Yorku. Jednatel pro státy Iowa a Nebrasu. Hlaste se neb dopište na J. F. PALIK, North Bond, Neb.

Úplný seznam knih v knihupectví Pokroku Západu zdarma. Dopíste si o něj.

Nicaragua.

Boukoneč.
Na pobřeží západním, pacifickém, ležícím západně od jezer, jsou břehy vysoké a skalnaté, neboť táhne se tu pobřežní pohoří a nalézá se tu několik obstojných přístavů a síce na jižních hranicích Salinas, pak San Juan del Sur, Brito a zvláště Realejo a na severních hranicích Fonseca.

Celá Nicaragua zaujímá 58,500 čtv. mil (tedy asi rozlohu jako stát Iowa, Illinois aneb Wisconsin). Obyvatelstva počítá se na 400,000, však to považuje se za počet přemrštěný. Při censu roku 1882 měly různé provincie:

Na pacifickém pobřeží:	
Rivas	16,877
Granada	31,036
Managua	10,067
Leon	26,380
Chinandega	17,578

Středozemní provincie:	
Segovia	36,902
Matagalpa	31,690
Chantales	27,738

Na atlantickém pobřeží:	
San Juan del Norte	1,512
Mosquitia	36,000

Z obyvatelů jest asi 50,000 bělochů, 25,000 černochů, 100,000 praobyvatelů Indiánů a ostatní smíšenci.

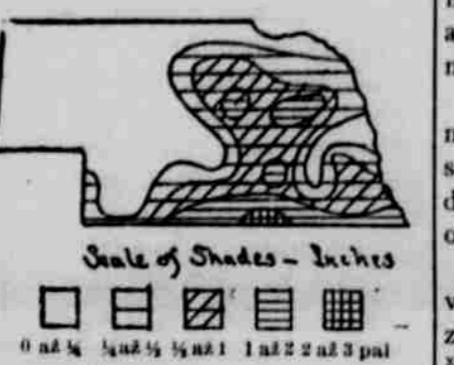
palců), následkem čehož feky a křepky z břehů vystupují, zaplavují nížiny a zvláště v nížinách Mosquitů zle zimnice působice. Půda sopečná v západních provinciích jest velice plodná, rodí hojně cukrovou třtinu, bavlnu, rýži, tabák, kávu, kakao i kukuřici. Drahdy se tu též pěstovalo indigo. Cukrovník dává dvě i tři úrody ročně a kukuřice i čtyři. Též plantány, banány, fazole, rajská jablka, ananasy, guavy, citrony a jiné tropické rostliny se tu pěstují. Lesy pozůstávají většinou z dříví cenného, jako mahagonu, cedru, růžového, kačukového, vasilového, pláťového a jiných. Palma coyolová, se zpeřnými, 15 až 20 stop dlouhými listy a 3 stopy dlouhým květným stvolem dává kávu, z kteréž se připravuje opojný nápoj čiča. Vůbec, rostlinstvo zdejší jest rozmanitostí a krásy sotva jinde představitelné.

Ovšem, že kde jsou tropické pralesy, jsou též čelmy všeliké. Jaguar, puma, ocelot, divoký kanec vévodí lesům, kdež se též zdržuje hojně jelenů, pekarů a nesčetně opic; aligatóři jsou v jezerech a říčních vodách, v pobřežních vodách jest žralok domoví; vedle neškodných hadů "slepičáků" a černých hadů, jsou tu hroznější a jedovatější covali, tabola, culebra a chřestýši. Žravé kobylky někdy ničí úrodu.

nemusili pak "bycha" honit. Nicaragua není krajinou novou, byla objevena a Evropany osazena dříve než Severní Amerika a kdyby měla jen samé dobré stránky, nečekala by až do nynějška na české osadníky, kteří obvykle jsou v průvodu osadním až těmi posledními. Nicaragua má v dohledu pro Evropany neobvyklé, v údolích, nížinách a na karibském pobřeží nezdavé a má mnohou metlu ve způsobu neobvyklého hmyzu a zvěře a proto nebude snadno průměrnému osadníkovi tam uvykat. Však kdyby i toho nebylo, co nelíbí se nám, jest to, že jest zemí částečně jen civilisace, kteráž částím nepokojům a rozruchům podléhá a kde není ta bezpečnost ani ocoy ani jmění, jakou za potřebnou k své spokojenosti považujeme.

Stav osení v Nebrasce.

Hospodářskou úřadovnou státní university lincolnské vydána v úterý celotýdlní zpráva o stavu osení a počasí ve státu našem, v týdnu 21. červnem ukončeném a vyjímáme z téže následovně: Po celý týden bylo neobyčejné teplo a průměrná denní teplota byla o 5 stupňů vyšší, než v čase tomto bývá; v části západní zaznamenaná teplota o 2 stupně vyšší a v údolí missouriském až o 8 stup. vyšší. Spád deště byl as normálním v okresích středních, podprůměrným pak v krajních okresích východních a v té části státu, západně od roo. poledníku ležící.

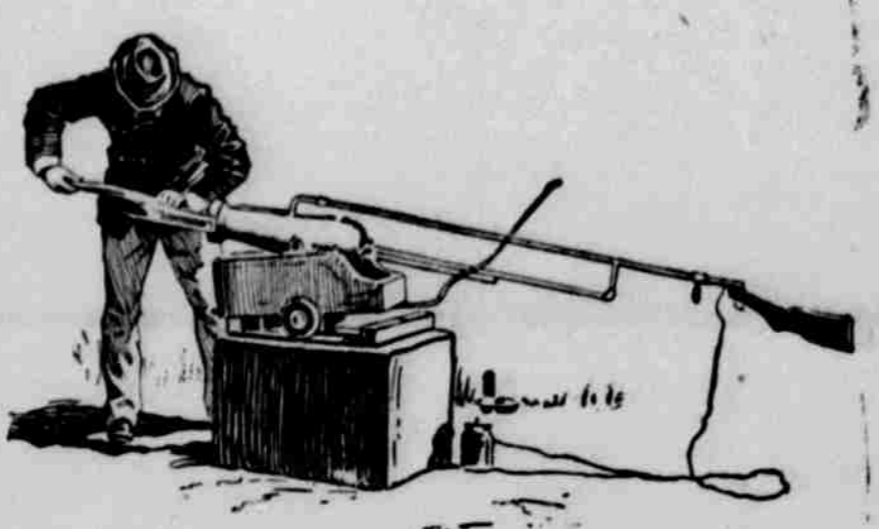
Počasí po celý týden bylo opět vzrůstu korny velice příznivým a učiněn velký pokrok - vzdor tomu jest však pčec jen dosud vzhledem k pokročilosti sěsony značně korna spozděnou. Mnoho korny jest již po druhé ovoráno a většina polí jest již ode všeho plevele čistou. Pro drobné obilí po většině státu bylo poněkud sucho. Ve větší části okresů východních, s výjimkou jižního cípu státu, poškozen byl oves suchem a plná úroda sklizena ho nebude. Jarka též poněkud byla poškozena. Jak oves, tak i jarka, mají stébla neobyčejně krátká. Žita a ozimky čekají již na sekání a zvláště prvnějšího sklizeno bude hojně. Prvá seč vojtěšky jest již skončenou; sklizeno jí hojně a jakosti výborné. V okresích, v nichž značnější počet krajanů usazen jest, stálo si osení následovně: Butler: - Korna učinila značný pokrok a deště bylo by pro všechno osení nutně již zapotřebí; ozimka počíná mistry trpěti rzi; jak i ovy, tak i jarka jsou nízké. Clay: - Druhé ovorání korny již skončeno; žita počínají již dozrívati; ozimky stojí si dobře; jarky počínají již metati a stojí si výborně. Fillmore: - Korná pokračuje zdárně a ozimky slibují hojnou sklizeň; úroda třetí jest neobyčejně bohatou a též i ostatního ovoce bude hojnost. Gage: - Korná rychle roste a drobné obilí již dozrívá; po celý týden panovalo právě "kornové" počasí. Lancaster: - Korná dosud značně je spozděnou a všechno osení nutně zapotřebí má deště. Pawnee: - Počasí bylo veškerému osení neobyčejně příznivým. Richardson: - Drobné obilí má zapotřebí deště, vzdor tomu však

doposud dobře se mu daří; mistry již v těchto dnech se žněmi se začne; po celý týden panovalo neobyčejně horko. Saline: - Počasí bylo velice teplým a suchým, následkem čehož zeměčata a drobné obilí poněkud utrpělo; korna značně pokročila. Saunders: - Korna pokračuje rychle a málo plevelce se mezi ní ukazuje; zeměčata jsou spozděná; len jest již všechn zaset; třetí jest dobrá úroda, jahod nasbíráno však málo. Boyd: - Po celý týden bylo horko a sucho; korna jest dosud velice nízkou a pšenice nutně potřebují vláhy. Coming: - Korná pokračuje rychle; drobnému obilí daří se dobře; sláma bude ale krátkou. Dodge: - Po celý týden horko a sucho, ovy trpí přilísným suchem a následkem toho bude sklizeň menší než očekáváno; pastviny též suchem velice trpí. Holt: - Korná pokračuje rychle a jest mnohoslibnou; pastvina a louky stojí si dobře; drobné obilí jest nestejným, mistry stojí si dobře, mistry špatně. Knox: - Korně daří se dobře, pro drobné obilí jest však příliš sucho. Madison: - Více vláhy nutně je zapotřebí; pšenice a ovy jsou nízký a korně, ač pozdní, vede se dobře. Pierce: - Velká horka a deště nutně již zapotřebí; korně daří se dobře, dosud je však spozděnou; v severní části okresu hlavně drobné obilí vláhy potřebuje. Buffalo: - Korná pokračuje zdárně; jetely a vojtěšky se již sekají a úroda obou bude hojnou; drobné obilí jest řídkým a nízkým. Custer: - Žita počínají žloutnouti a ozimky metají; korně daří se dobře; celkové vyhlídky jsou dobrými, s výjimkou severní části okresu, kdež deště zapotřebí jest. Howard: - Počasí bylo vzrůstu všeho osení příznivým; žita již zrají, jarky metají a korna pokračuje rychle. Sherman: - Pšenice a ječmeny metají a korna nad očekávání stojí si dobře. Valley: - Drobné obilí i korny pokračují rychle a stojí si výborně; se sekáním vojtěšky již započato. Furnas: - Korny udělaly velký pokrok a plevel není mezi nimi téměř žádný; žita bude úroda veliká; vojtěška vesměs již téměř je sklizenu. Red Willow: - Žita i pšenice si stojí dobře; korna pokračuje dobře; ranní třetí již se časají. Keya Paha: - Deště nutně jest zapotřebí; pšenice a ovy stojí si dosud dobře tam, kde kobylkami poškozeny nebyly.

Laicně pohodlí.
 Jak pohodlným jest vědomí, že kdykoliv dítě naše napadeny jsou v noci modrým kašlem, máme po ruce lék v Allen's Lung Balmu! Spolehněte na to matky, vyličí modrý košel. Účinné čisté a neškodné, 20c, 50c, a 1 láhev u kteréhokoliv lékárníka.

(ZASLÁNO.)
 CHAMBERLAIN, So. Dak. Ct. redakce. Před nedávnem přý se roznášela zde v Brule Co. pověst, že pan dr. Waldau z Tyn-dall dělá nějaké nepravosti v mé rodině a proto dovozte mi místo ku prohlášení, že pověsti takové jsou liché a úplně smyšlené. Znám doktora již přes 3 roky, byl po tu dobu mým rodinným lékařem a musím doznati, že on i jeho manželka jsou mými dobrými přáteli i mé rodiny. Považují doktora za řádného muže i dobrého lékaře, kterýž již mnohé obtížné operace dovedně provedl a jsem mu povděčen za to, co pro mou rodinu učinil. S úctou A. Wodraska.

Když játra dobře nepracují znečistí se krev. Dra. Augusta Koeninga hamburské kapky jsou nejlepším čistitelem krve. Účinkují na játra a vyčistí žaludek a krev.

KANON NA HRU MÍCEM.

Už i hry se budou konati automaticky! Národní hru americkou jest jak známá hra míčem. Aby se hráči a síce nadhazovači nemusili tak namáhati, vynalezeno bylo "prof." Hintonem dělo k nadhazování čili vymrštování míče. Míč jest přý vymrštěn asi toutéž rychlostí, jako kdyby vymrštíš jej ostře rukou a odtáhne se v letu, popisuje čáru kruhovitou. Moudřejší a lidsstějš byl by vynaléztí automat konající v míč na kopanou.

V kotlině západní části státu, skoro celou jeho délku, táhne se řada homolovitých vrchů, vesměs sopek, většinou vyhaslých, však některé posud v činnosti. Vrchy tyto dosahují 4000 až 6000 stop. Pada v této části státu jest vesměs původu sopečného.

Vodstvo celé země vtéká do zálivu Karibského. Tam totiž vlévá, jak zmíněno, řeka San Juan del Norte vody z jezer Nicaragua a Managua, ostatní pak všechny větší řeky tekou tímto směrem, totiž řeky Indian, Rama, Bluefields, Rio Grande, Wawa i Segovia. Pouze poslední jmenovaná, tvořící hranici mezi Nicaraguou a Hondurasem, je částečně splavnou. San Juan má síce šířku 100 až 400 kroků a hloubku 10 až 20 stop, ale na čtyřech místech nalézají se v ní bystřiny, plavbu zamezující. Ostatní řeky jsou vesměs proudy menší, vyjma dobu deště, když se rozvodňují.

Podnebí ve střední, výše položené části, jak jsme již sdělili, jest obstojně mírné, však v částech ostatních jest tropické. Rok dělí se na dobu deštivou, od května do listopadu a dobu zimní, suchou. Průměrná teplota jest 80 stupňů, stoupající ve dne v létě na 90 i více a klesající v noci na 70 stupňů. V době letní spadá na 90 i 100 palců vody (v našich jižních státech 50 palců za rok, ve středních, jako Illinois a Ohio, 38

Chov dobytka hovězího jest důležitým zdrojem výživy a provádí se hlavně ve středních a severních provinciích, vyvážá se však hlavně kůže z tétož. Jiné předměty vývozu jsou káva, pryžec a drahé kovy.

Četné trosky a sbofeniny a mnohé jiné známky bývalé civilizace dokazují, že krajiny tyto bývaly druhdy mnohem četněji obydleny, než jsou nyní. Původní objevitelé popisovali četná a velká města. Tak ku př. Gil Gonzales činí zmínku o 6 velkých městech, jen z míle od sebe vzdálených, o jiných, jsoucích 4 míle rozměru a tak dále.

Jak jsme dřívě sdělili, převládají tu Indiáné a míšenci. Indiáné, až na některé divoké kmény v Moskitiích, jsou vesměs částečně civilisovaní a znají řec v zemi používanou, španělskou.

V provincii Chontales dobývá se zlato na několika místech. Též měď, železo, cín, olovo, zinek, antimon a rtuť se tu nalézají.

Před 12 lety popisoval státy středoaerické v Pokroku Západu z vlastního poznání krajan pan Šauer a jelikož co shledal v Hondurasu a Guatemale, platí též více nebo méně o Nicaragua, myslíme že zavdčíme se čtenářům, když jeho tehdejší stať znovu uvedeme.

Co se týče založení osady české v Nicaragu, radili bychom k všemožné opatrnosti, aby účastníci